

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082/610- 261571
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (4 Adet- 4 Sayfa)
- Cevap yazısı (47 Adet, 80 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN
TBMM 7/6158 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

1993 yılında yürürlüğe girdikten sonra toplam 18 kez değiştirilen Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği'nde ve uygulamalarda katılım, süreler, izleme ve denetleme ile kapsam konularında iyileştirilmeye ihtiyaç duyulmaktadır.

- 1- ÇED süreçlerine katılım, kapsam belirleme de dahil olmak üzere, tüm süreçte görüş alışverişine dayanan ve geri bildirim mekanizmalarını kapsayan bir sürece dönüştürülecek midir?
- 2- Süreler açısından ise, tüm tarafların doğru ve eksiksiz bir şekilde inceleme yapmasına imkan verecek ve hak kaybına neden olmayacak şekilde yeniden düzenleme yapılacak mıdır?
- 3- İzleme/denetlemenin, sivil toplum kuruluşlarını da sürece dahil eden, yatırımcı firmadan bağımsız ve yaptırımlarının da belirlendiği bir aşamaya dönüştürülecek midir?
- 4- Önemli çevresel etkileri olacak projelerin ÇED süreçlerinden muaf tutulmasına neden olan Geçici 3. Madde yönetmelikten çıkartılacak mıdır?

CEVAPLAR:

1- 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 3 üncü maddesinde de belirtildiği üzere çevre politikalarının oluşmasında katılım hakkı esastır. Çevresel etkiler konusunda; halkın proje kararlarına katılımı ve bilgilere erişimi ÇED Yönetmeliği ile yasal olarak sağlanmaktadır. ÇED Yönetmeliğinin 8'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında yer alan hüküm uyarınca süreç içerisinde inceleme ve değerlendirme komisyonu oluşturulmakta böylelikle planlanan projeler ile ilgili olarak, mer'i mevzuat hükümleri uyarınca, inceleme ve değerlendirme komisyon üyesi olan her kurum kendi görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde değerlendirme yapmakta ve Bakanlığımız (Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü) bünyesinde yürütülen ÇED süreçlerinde, projenin konusu, türü ve proje için belirlenen yerin özellikleri dikkate alınarak belirlenmiş ilgili kurumların görüşleri doğrultusunda ÇED raporları şekillenmektedir.

Diğer taraftan, ÇED Yönetmeliğinin 8'inci maddesinin 7'inci fıkrasında maddesinde yer alan hüküm doğrultusunda da Bakanlık, gerekli gördüğü hallerde, üniversiteler, enstitüler, araştırma ve uzman kuruluşları, meslek odaları, sendikalar, birlikler, sivil toplum örgütlerinden temsilcileri de sürece dâhil edilebilmektedir.

Tüm süreçte görüş alışverişine dayanan ve geri bildirim mekanizmasını da kapsayan bir süreç, halen yürürlükte olan 24.11.2018 tarihli ve 29186 sayılı (Değişik: RG-26/5/2017-30077) ÇED Yönetmeliği'nin uygulanması ile sağlanmaktadır

2- Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği uyarınca 01.11.2013 tarihinden itibaren ÇED işlemlerine ilişkin tüm başvurular "Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetimi Sistemi (e-ÇED)" üzerinden yapılmaktadır. Bu sistemin uygulanmaya başlanmasıyla ÇED sürecindeki tüm iş ve işlemler elektronik ortamda gerçekleştirildiğinden, zaman kayıpları ortadan kalmakta ve daha şeffaf, daha erişilebilir, daha hızlı bir süreç yürütülmektedir. ÇED sürecinin her aşamasında gerek proje sahibi (yatırımcılar) gerekse inceleme değerlendirme komisyonunda yer alan kurum/kuruluşlar kısa

mesaj (SMS) ve e-posta yoluyla bilgilendirildiklerinden, süreç içinde yer alan tüm taraflar her aşama hakkında eş zamanlı olarak haberdar edilmektedirler. Böylelikle ÇED sürecinde yer alan taraflar arasında interaktif bilgi ve görüş alışverişi sağlanmış olmaktadır.

3- 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliğinin 18 nci maddesinde yer alan “(1) Bakanlık, “ÇED Olumlu” kararı veya “ÇED Gerekli Değildir” kararı verilen projelerle ilgili olarak, Nihai ÇED Raporu ve/veya “ÇED Gerekli Değildir” kararına esas Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini izler ve kontrol eder.” hükmü uyarınca ve/veya Bakanlığımıza iletilen şikâyetler kapsamında denetlenerek, izlenmekte ve kontrol edilmektedir.

Ayrıca, ÇED Yönetmeliği kapsamında yer alıp almadığından bağımsız olarak, bütün faaliyetler Çevre Kanunu ve ilgili Yönetmelikler kapsamında Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri ve Bakanlığımızca denetlenmektedir.

4- Geçici 3’üncü madde ile ilgili olarak yargı kararları doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Önemli çevresel etkileri olacak projelerin ÇED süreçlerinden muaf tutulması söz konusu olmayıp bahse konu yönetmelik maddesi yürürlükteki ÇED Yönetmeliği doğrultusunda uygulanmaktadır.

